

Thorsdagen den 27 April.

Kl. 10 f. m.

§ 1.

Justerades protokollen för den 19:de och för den 20:de äfvensom protokollsutdrag för den 25:te innevarande månad.

§ 2.

Herr Statsrådet m. m. P. A. Bergström aflemnade följande Kongl. Maj:ts nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående erforderliga medel till anskaffande af rörlig materiel vid statens jernvägar;

2:o) angående medgifvande att ett till vägförbättringsarbete i Christianstads län beviljad statsbidrag måtte få utgå, ehuru intressenterne i arbetsföretaget, genom underlåtenhet att i rätt tid börja arbetet, förverkat statsbidraget; och

3:o) i fråga om försäljning af ett Postverket tillhörigt kolmagasin i staden Ystad.

Herr Talmannen förklarade, vid emottagandet af dessa nådiga propositioner, att Kamraren skulle åt desamma lemna grundlagsenlig behandling.

§ 3.

Sedan Riksdagens båda Kamrar förehatt och godkänt de i Stats-Utskottets memorial N:is 43 och 44 samt Banko-Utskottets memorial N:o 12 föreslagna voteringspropositioner i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut i åtskilliga frågor, samt denna dag blifvit bestämd till företagande af gemensamma omröstningar öfver de olika besluten; så blefvo, på sätt och med den utgång här nedan finnes omnämndt, dessa omröstningar, jemlikt 65 § Riksdags-ordningen, nu företagna i öfverensstämmelse med följande voteringspropositioner:

Första omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets memorial N:o 43, punkt. 1:o.)

Den som vill, att Riksdagen beviljar ett extra anslag af 270,000 R:dr till liqviderande af de Kongl. Theatrarnes gäld och deraf anvisar 180,000 R:dr att utgå med 90,000 R:dr under hvarterdera af åren 1871 och 1872,

röstar ja;

röstar nej;

Sedan voteringssedlarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig, och utföll omröstningen med 47 ja och 135 nej.

sammanräkningen visar 159 ja och 142 nej;

Andra omröstningen:

Den som vill, att till lön för en adjunkt i de nordiska språken vid hvarterdera af universiteten i Upsala och Lund må beviljas 2,500 R:dr eller tillhopa 5,000 R:dr.

röstar ja;

röstar nej;

Sedan voteringssedlarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräkning, och utföll omröstningen med 136 ja och 44 nej.

sammanräkningen visar 205 ja och 91 nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositiones innehåll.

Femte omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets memorial N:o 44.)

Den som vill, att Riksdagen fattar ett beslut af följande lydelse: "att Riksdagen, som erkänner behofvet af ett kasern-etablissemment för Svea artilleri-regemente, men nu icke är i tillfälle att pröfva, huruvida hela det af Kongl. Maj:t äskade anslag af 1,000,000 R:dr är dertill oundgängligen erforderligt, anvisar för år 1872 till påbörjande af ifrågavarande etablissemment ett belopp af 100,000 R:dr, med underdånig anhållan att Kongl. Maj:t täcktes dels taga i förnyadt öfvervägande frågan om lämpligheten af den plats, som för etablissemmentet nu är afsedd, dels ock, sedan plan för detsamma med iakttagande af all den sparsamhet och enkelhet i anordningarne, som med ernående af det afsedda ändamålet är förenlig, blifvit slutligen uppgjord och granskad, till Riksdagen ånyo göra framställning om anvisande af de medel, som för etablissemmentets fullbordande blifva af nöden, med uppgift tillika å de tider, då desamma behöfva vara tillgängliga",

röstas ja;

Den det ej vill,

röstas nej;

Vinner nej. har det af Kongl. Maj:t för Svea artilleri-regementes etablissemment äskade anslaget icke blifvit af Riksdagen beviljadt.

Sedan voteringssedlarne blifvit aflämnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsmedelne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig, och utföll omröstningen med 23 ja och 158 nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 106 ja och 12 nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens röster,

eller 23 ja och 158 nej,

sammanräkningen visar 129 ja och 170 nej, och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Sjette omröstningen:

(enligt Banko-Utskottets memorial N:o 12, punkt 1:o.)

Den som, i enlighet med Banko-Utskottets, af Första Kammaren gillade förslag, vill att Riksbankens under år 1870 upplupna vinst må i jemnad summa af 1,351,000 Riksdaler Riksmünt anvisas till Riksgäldskontoret för statens allmänna behof,

röstas ja;

Den det ej vill,

röstas nej;

Vinner nej, har Riksdagen, i enlighet med Andra Kammarens mening, beslutat, att af 1870 års bankovinst 75 procent skola anvisas åt statens allmänna behof och de återstående 25 procent reserveras för Bankens egna ändamål.

Sedan voteringssedlarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarne för den omröstningen, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig och utföll omröstningen med 50 ja och 129 nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 106 ja och 12 nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens röster,

eller 50 ja och 129 nej,

sammanräkningen visar 156 ja och 141 nej, och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Sjunde omröstningen:

(enligt Banko-Utskottets memorial N:o 12, punkt. 2:o.)

Den som, i enlighet med Utskottets, af Första Kammaren gillade förslag, vill ur bankoreglementets 63 § utesluta mom. 6, så lydande:

”Uteblifver under en månad efter förfallodagen betalning eller om-sättning af lån, låte styrelsen utan uppehåll beloppet utsöka; Styrelsen obetaget att, när sådant för diskont- eller lånekontorets säkerhet nödigt pröfvas, genast efter förfallodagen göra kontorets rätt genom lagsökning gällande“,

röstar ja;

Den det ej vill,

röstar nej;

Vinner nej, har Riksdagen, i enlighet med Andra Kammarens beslut, förklarat, att nämnda moment skall oförändradt bibehållas.

Sedan voteringssedlarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsedlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig och utföll omröstningen med 58 ja och 123 nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 106 ja och 11 nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens röster,

eller 58 ja och 123 nej,

sammanräkningen visar 164 ja och 134 nej, och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Åttonde omröstningen:

(enligt Banko-Utskottets memorial N:o 12, punkt. 3:o.)

Den som, i enlighet med Utskottets, af Första Kammarén godkända förslag, vill att mom. 1 litt. C af bankoreglementets § 132 skall erhålla följande lydelse:

“C. För lånekontoret i Wisby: i ett för allt, en summa af 6,500 R:dr R:mt årligen; kostnaden för revisionen af lånekontorets räkenskaper och förvaltning häri ej inbegripen“. “Af denna summa utgår:“ (i öfrigt oförändradt),

röstar ja;

Den det ej vill,

röstar nej;

Vinner nej, har Riksdagen, i enlighet med Andra Kammaréns beslut, förklarat ifrågavarande del af reglementets § 132 böra vid dess nuvarande lydelse bibehållas oförändrad sålunda:

“C. För lånekontoret i Wisby: i ett för allt, en summa af 6,000 R:dr R:mt årligen; kostnaden för revisionen af lånekontorets räkenskaper och förvaltning häri ej inbegripen“. “Af denna summa utgår:“ (i öfrigt oförändradt.)

Sedan voteringssedlarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammarén ingått, att voteringssedlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknning, och utföll omröstningen med 38 ja och 133 nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammarén samtidigt anställd, hade utfallit med 79 ja och 25 nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammaréns röster,

eller 38 ja och 133 nej,

sammanräkningen visar 117 ja och 158 nej, och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

§ 4.

Föredrogs och bifölls Lag-Utskottets utlåtande N:o 21, i anledning af väckt motion om antagande af vissa grunder för en författning angående upplag af produkter och varor.

§ 5.

Föredrogs Andra Kammaréns Tredje tillfälliga Utskotts utlåtande N:o 10 (i samlingen N:o 26), med anledning af väckt motion om åtskilliga än-

dringar i Kongl. Förordningen om hushållningen med de allmänna skogarne i riket af den 29 Juni 1866.

Herr Bengt Bengtsson: Ehuru jag sjelf är ledamot i det Utskott, till hvars behandling min ifrågavarande motion öfverlemnats, har jag, då Utskottets öfrige ledamöter voro så enhälliga i den mening, som föranledt Utskottets beslut i frågan, icke velat emot samma beslut mig reservera. Jag anholder dock att nu få framställa några anmärkningar beträffande den del af Utskottets motivering, som lyder sålunda: "Bland motionärens motiv för sitt yrkande förekommer äfven, att de ecklesiastika boställsskogarnes läggande under staten vore en våldsam kränkning af församlingarnes eganderätt. Hade ett sådant ingrepp skett, vore det utan tvifvel af betänklig art, men så är icke förhållandet. Skogsordningen talar blott om sådana boställen, hvilka af staten för visst ändamål blifvit anslagna, men nämner icke ett ord om afkastningen af skog, som hörer till de ecklesiastika boställen, hvilka egas af församlingarne, och följaktligen af dem antingen blifvit inköpta eller genom donation kommit i deras ego. Vid de sednare lärar afkastningen af skogen, derest densamma skötes efter vederbörligen uppgjord hushållningsplan, endast af församlingarne kunna disponeras, blott att medlen icke användas till något för boställets ursprungliga bestämmelse främmande ändamål". Om denna motivering är riktig, så är också min motion i hufvudsakliga delar öfverflödigt, men är densamma oriktig och de ecklesiastika boställsskogarne komma att läggas under staten, hvilket jag, på sätt i min motion är närmare utredt, har skäligen anledning att befara, så anser jag detta innebära en våldsam kränkning af församlingarnes eganderätt, och det är på detta förhållande jag velat genom min motion fästa Riksdagens uppmärksamhet.

Jag vill för min del icke framställa något yrkande i denna fråga efter den utgång densamma i Utskottet erhållit, men jag skulle vilja uttrycka den önskan, att Kammarens öfrige ledamöter behagade yttra sig om Utskottets motivering, och det hade äfven varit önskvärdt, att någon ledamot af Statsrådet nu tillstädesvarit och uttalat sin mening om det af mig anmärkta förhållandet.

Vidare yttrades ej. Utlåtandet bifölls.

§ 6.

Föredrogos Stats-Utskottets memorial och utlåtande:

N:o 45, i anledning af erhållen återremiss å mom. e) och f) af Stats-Utskottets utlåtande N:o 40.

Lades till handlingarne.

N:o 46, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående understöd af allmänna fattigvårdsmedel åt arbetsföra svenska medborgare, hvilka i nödstäld belägenhet aflemnas å svensk gränssort.

Bifölls.

§ 7.

Vid föredragning af Stats-Utskottets utlåtande N:o 47, i anledning af väckt motion om anslag för uppsättande af ett kungörelseblad under benämning: "Sveriges allmänna tidningar" m. m., yttrade:

Herr Sjöberg: Det torde vara vanligt, att, då en motionär tappat i den förberedande instansen, så håller han ett mer eller mindre lämpligt tal i den afgörande Kammaren, och jag vill icke afvika från en så gammal sed.

Utskottet har i början af motiveringen till sitt beslut förklarat sig icke vilja bestrida giltigheten af de i min motion framställda anmärkningarne emot den nuvarande anordningen af Post- och inrikes tidningar, men Utskottet anser dock de af mig i sådant hänseende anförda förhållandena icke innebära tillräcklig anledning att för närvarande söka bereda ett frånträdande af samma anordning. Detta erkännande är icke så oväsentligt, och jag fäster mig vid detsamma desto heldre, som dermed måste antagas vara medgifvet, att Stats-Utskottet åtminstone lemnar å sido den tillförene under den offentliga diskussionen i detta ämne så ofta och med så mycken ifver påstadda nödvändigheten af, att regeringen har ett eget så kalladt organ. Hvad nu sjelfva anledningen till min motion beträffar, så må jag bekänna, att jag från början varit särdeles tveksam, huruvida jag borde framkomma med något sådant förslag eller icke. Under en längre följd af år har det sätt, hvarpå landets officiella tidning blifvit redigerad, förefallit mig temligen anmärkningsvärdt; och då jag redan på enskild väg sökt fästa uppmärksamheten derpå, så har jag äfven ansett det vara skäl att göra detta sätt till föremål för allmän granskning. Jag gjorde det emellertid ogerna, ty jag kunde på förhand nästan ega visshet om det öde, som skulle komma att drabba en motion i detta syfte, då densamma berör en och annau ömtålig sträng, och detta mitt förutseende har icke heller kommit på skam. Det fanns äfven en annan anledning för mig att icke väcka en dylik motion, och denna anledning var den förklaring Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena under den diskussion, som föreföll vid remissen af Kongl. Maj:ts nädiga proposition om statsverkets tillstånd och behof, afgaf i anledning af en representants i min närhet anmärkningar angående en viss mycket märklig tilldragelse emellan redaktionen af Post- och inrikes tidningar och en viss mäktig regering, nemligen att Herr Utrikes-ministern funnit sig för-anlåten att vidtaga åtgärder till åstadkommande af en förändring i anordningen af Post- och inrikes tidningar och denna tidnings ställning till den svenska regeringen, till följd hvaraf regeringen hädanefter skulle, om jag rätt uppfattade Hans Excellens' yttrande, komma att uteslutande bära ansvaret för tidningens innehåll. Jag försökte att göra mig närmare reda för hvad denna förklaring från statsrådsbänken kunde innebära, men som jag icke fann densamma tillräckligt bestämd, och jag vid gjord förfrågan erfor, att kontraktet med ifrågavarande tidningsutgivare var på vanligt sätt förnyadt äfven för detta år, så ansåg jag mig böra väcka en motion, till hvilken jag näst föregående riksdag under öfverläggningen i en till detta ämne hörande fråga på sätt och vis förbundit mig.

Efter att hafva förutskickat denna antydning om de skäl, som föranledt mig att besvära Riksdagen med ifrågavarande framställning, ber jag att få återkomma till Stats-Utskottets nu föreliggande utlåtande.

Den första och egentliga anmärkning, Utskottet framställt mot min motion, innehåller i korthet, att jag till stöd för mitt förslag om inrättande af ett officiellt kungörelseblad visserligen åberopat Lagberedningens yttrande om behöfligheten af en sådan tidning, men derjemte frånträdt Lagberedningens åsigt, att detta blad borde kostnadsfritt allmänheten tillhandahållas. Af det sätt hvarpå Utskottet uttryckt denna anmärkning, skulle man kunna draga den slutsats, att Lagberedningen haft för afsigt, att snart sagdt hvar enda person i hela Sveriges rike skulle erhålla denna tidning kostnadsfritt, men Lagberedningens mening har icke varit och, såsom lätt inses, icke kunnat vara sådan, utan Lagberedningen har endast framhållit nödvändigheten af, att ett sådant blad spriddes minst lika vidsträckt som det allmänna författningstrycket. Anledningen dertill, att jag frånträdt denna åsigt, som naturligtvis eger den största betydelse, då den uttalats af en sådan auktoritet som den forna Lagberedningen, är den, att, då Kongl. Maj:t vid 1865—1866 årens riksdag, på sätt jag i min motion vidrört, till Rikets Ständer afgaf proposition om en i viss mån förändrad anordning af Post- och Inrikes Tidningar och om kostnadsfri utdelning af detta tidningsblad till alla kommuner i riket, denna framställning mötte nästan allmänt motstånd äfven i sist nämnda afseende. Jag har genomsett protokollen öfver Riksståndens förhandlingar i detta ämne vid nämnde riksdag, och af de många talare, som yttrade sig i denna fråga, är det blott ett fåtal, som funnit den föreslagna åtgärden lämplig. I Bondeståndet, der jag då hade den äran att vara sekreterare, var det knappt en enda talare, som yttrade sig till förmån för regeringens förslag, utan man framhöll nästan litet skämtsamt, huru olämpligt det skulle blifva att enkom för denna tidnings delgifvande åt allmänheten liksom inrätta särskilda läsekabinett i hvarje kommun, och man undrade, om någon skulle vilja åtaga sig besväret att hålla ett sådant läsekabinett öppet m. m.; med få ord den allmänna meningen var temligen kompakt emot regeringens förslag äfven i denna del. Af denna anledning, och då jag hyste tvifvel om lämpligheten af Lagberedningens förslag, i hvad detsamma afsåge tidningens kostnadsfria utdelning till församlingarne, föreställde jag mig, att det antydda viktiga ändamålet säkrare skulle vinnas derigenom, att prenumerationspriset å tidningen blefve nedsatt så lågt som möjligt, och jag trodde att detta skulle kunna låta sig göra derigenom, att anordningen af Post- och inrikes tidningar i väsendtlig mån förändrades.

I afseende på denna anordning ber jag att få säga några ord. Det är tydligt och klart, att, för möjliggörandet af en riktig uppfattning utaf denna fråga, hvar och en bör för sig utreda begreppet af ett officiellt kungörelseblad. En sådan tidnings första och oundgängligaste syftemål måste vara, att, jemte det den innehåller vissa officiella meddelanden af allmänare vikt, återgifva allt hvad som kan hänföras till legalt tryck i annonsväg, det vill säga alla sådana tillkännagifvanden, som, för att vinna laglig giltighet, böra införas i ett slikt blad. Ett annat, men det nyss nämnda underordnad syftemål är att genom uppsatser af blandad beskaffenhet göra tidningen lockande och begärlig för allmänheten. I de flesta länder

låter man också det offentliga kungörelsebladet innehålla, utom officiella och legala tillkännagifvanden, äfven åtskilligt annat, men likväl företrädesvis sådant som kan betraktas såsom bihang till det allmänna författningstrycket. Ett land finnes dock, nemligen England, der den af mig förordade principen gjort sig gällande, eller att i det officiella kungörelsebladet icke intages annat än hvad jag här ofvan antydt såsom föremål för tidningens hufvudsyfte. Men vill man, att tidningen derjemte skall hafva ett annat innehåll, då bör man fästa synnerligt afseende dervid, att detta innehåll blir tjenligt och nyttigt för den publik, som af särskilda orsaker måste förskaffa sig denna tidning, men icke lär det väl kunna sägas vara ändamålsenligt, att i densamma skall, såsom i vår nuvarande officiella tidning, intagas allt möjligt i notisväg och deribland temligen indifferentia saker, hvilket man lätt finner nu ega rum, om man blott genomögnar ett enda nummer af Post- och inrikes tidningar. Ty om jag äfven medgifver, att hvad som i denna tidning förekommer under rubriken "Posterna" är ganska väl redigeradt och gifver en särdeles klar och nätt skildring af tilldragelserna i andra länder, så är dock tidningens innehåll i öfrigt vanligen af den beskaffenhet, att det icke lämpligen borde få plats i en tidning, som åtnjuter understöd af statsmedel. Det kan nemligen icke vara för en sådan allmänhet, som den jag antager Posttidningens läsare utgöra, af något så särdeles stort intresse att bespisas med dessa ofta förekommande berättelser om att personer dränkt sig eller hängt sig eller blifvit öfverkörda, eller om andra icke mera uppbyggliga och märkliga händelser af allehanda slag.

Icke heller kunna enligt mitt förmenande, de estetiska uppsatserna i denna tidning ega det värde, att tidningen derigenom gör sig förtjent af statsanslag. Frågan är således den, om man bör inskränka tidningens innehåll till det nödvändigaste för att göra densamma lättast åtkomlig för den stora allmänheten, och det var detta Lagberedningen främst afsåg med sitt uti underdånig skrifvelse den 28 Oktober 1850 afgifna yttrande, att stämningar, andra kallelser eller underrättelser af hvarjehanda slag, som enligt lag skola genom tidningar allmänheten delgifvas och på hvilka meddelandens iakttagande ganska många människors hela välfärd ej sällan beror, borde införas i något kungörelseblad, som spriddes lika vidsträckt med det, hvarigenom lagar och författningar promulgeras, och som lika med detta *kostnadsfritt* utdelades till hvarje församling och till offentliga myndigheter för att öfverallt i riket vara tillgängligt för en hvar, som deraf ville hemta någon upplysning; — och denna sak ansåg beredningen vara af så stor vikt, att den trodde sig icke böra helt och hållet afsluta sitt arbete, utan att derå fästa Kongl. Maj:ts uppmärksamhet.

Utskottet anmärker vidare, i fråga om den ekonomiska sidan af mitt förslag, att deri saknas all ledning för bedömande af de kostnader, som skulle för statsverket föranledas af skyldigheten för statsdepartementen att erlägga betalning för införande i tidningen af sådana meddelanden, som nu kostnadsfritt i Post- och inrikes tidningar intagas. Det är visserligen sannt, att jag icke ansåg det vara af någon vikt att i min motion söka särskildt redogöra för denna sak, ty jag föreställde mig, att hvar och en, som blott en eller annan gång kastat en blick på Post- och inrikes tidningar, lätteligen funnit, att de under rubriken "*Officielt*" förekommande

rader äro så få, att deras införande mot betalning icke skulle komma att betunga statsdepartementens utgiftsstater med något betydligare belopp, och om äfven betalning skulle erläggas för intagande i tidningen af de meddelanden, som förekomma under rubriken: "*Från Konungens kansli*", hvilka meddelanden jag för min del anser vara i allmänhet temligen öfverflödiga, men om hvilkas nytta eller nödvändighet meningarne måhända äro delade, så torde det likväl vara temligen gifvet, att kostnaden härför blefve så obetydlig, att den icke förtjenar att tagas i betraktande och naturligtvis icke kan stå i ringaste förhållande till det anslag af 10,000 Riksdaler, hvilket Posttidningens utgifvare nu eger att årligen uppbära af allmänna medel. Hvad för öfrigt den ekonomiska sidan af förslaget angår, så har jag icke varit så lattsinnig, att jag icke sökt genom samtal med sakkunniga personer göra mig reda för äfven denna sida af saken, och resultatet af mina undersökningar utföll så, att denna tidning, äfven om prenumerationspriset sättes så lågt, som det af mig förslagsvis beräknats, skall mycket väl bära sig, då dels för hvarje rad i tidningen betalning erlägges och dels tidningen måste hållas af alla allmänna verk och inrättningar, af personer med så betydliga affärer, att de icke kunna undvara densamma, o. s. v., samt dessutom med skäl kan antagas, att ett lågt prenumerationspris skulle föranleda en högst betydlig spridning af bladet äfven i landsorten, der behovet af detsamma af en mängd lätt insedda orsaker gör sig allt mera och oafvisligt gällande. Då en kalkyl i detta, likasom i andra fall, kan endast af erfarenhet bekräftas, anser jag mig icke böra angifva det siffertal, hvilket kunde beräknas såsom ren behållning på en tidning af det innehåll och omfång, jag förutsatt, men jag hyser fortfarande icke någon betänklighet vid att vidhålla, det utgifvandet af en sådan tidning skulle blifva en särdeles god affär för hvilken person som helst, åt hvilken detta kunde anförtras.

Slutligen har Utskottet funnit sig icke böra lemna oanmärkt, att, på sätt jag i min motion skulle under vissa förutsättningar hafva medgifvit, staten icke billigtvis lär kunna undandraga sig att lemna Svenska akademien ersättning för den inkomst, som nu från Post- och inrikes tidningar tillflyter denna institution. Ja, deri ligger onekligen den särdeles ömtäliga sidan af saken, och detta insåg jag alltför väl förut. Detta något egna anordnande består deruti, att utgifvaren af Post- och inrikes tidningar får af de särskilda statsdepartementens extra utgiftsmedel uppbära ett årligt belopp af tillsammans 10,000 R:dr, men af detta belopp måste han år ifrån år afstå icke mindre än 7,500 R:dr till Svenska akademien, som anses ega ett privilegium på utgifvandet af Post- och inrikes tidningar, men hvilket privilegium Akademien för omkring ett halft sekel sedan förlorat, för så vidt de mig i detta afseende lemnade upplysningar icke sakna grund, hvilket jag icke har anledning att antaga. Svenska akademien utarrenderar således en rättighet, som hon icke eger, och detta tillgår på det nyss anförda sättet, att Posttidningens utgifvare får af statsmedel uppbära 10,000 R:dr, men måste lemna tre fjederdelar af detta belopp till Svenska akademien. Jag har icke i min motion ovilkorligen erkänt billigheten af Svenska akademiens anspråk i detta hänseende, men deremot antydt det vara mycket enklare, likasom det otvifvelaktigt vore mycket mera lämpligt och tillbörligt, att Svenska akademien finge af

statsverket direkt uppbära denna summa, om hon verkligen deraf är i behof, än att samma belopp på en omväg kommer akademien till godo. Jag anser det äfven vara i hög grad oegentligt, för att icke begagna ett annat uttryck, att för berörda ändamål af extra utgiftsmedlen år efter år anvisas belopp, som sålunda får karakteren af ständigt anslag. Emellertid är jag Utskottet särdeles tacksam, för att det framhållit denna omständighet, ty onekligt är, att densamma kan betraktas såsom det väsendtligaste momentet i denna fråga, och att hennes lösning egentligen beror af en tillfredsställande skiljsmessa emellan Svenska akademien och det så kallade officiella bladet. Särskildt är jag Utskottet förbunden för nyss antydda yttrande, derföre att om jag vid nästkommande riksdag tager mig friheten att väcka en motion om, att till Svenska akademien måtte af statsmedel anvisas ett belopp af 7,500 R:dr, jag vågar påräkna Utskottets mäktiga understöd för ett sådant förslag, och det är icke omöjligt att jag kommer att taga Utskottet på orden.

Hvad jag nu anført i detta ämne torde anses vara allt för öfverflödigt, då jag icke smickrar mig med, att mitt förslag i frågans närvarande skick skall vinna något allmännare deltagande af Kammaren; och derföre vill jag icke heller framställa något yrkande i strid med Utskottets hemställan.

Herr Hierta: Då Första Kammaren redan afslagit den ifrågavarande motionen, så läser icke något resultat till följd af densamma nu kunna åvägabringas, och denna omständighet får en ökad vikt, derigenom att motionären sjelf karakteriserat sitt anförande som ett griftetal. Då det sålunda synes vara en begravningsakt vi nu begå, så måste väl någon sluta sig till processionen, såvida icke den afidne skall anses hafva varit en själfspilling och derföre bör i tysthet begravas.

Hvad sjelfva saken beträffar, ber jag endast få tillägga några ord till hvad den ärade motionären redan yttrat. Jag tror det nemligen ej vara utan vikt, utan tvärtom af en ganska stor sådan, att den svenska allmänheten må till så billigt pris som möjligt kunna få del af legala kungörelser och sådana officiella handlingar, hvilka Regeringen anser böra komma till allmänhetens kännedom. Men detta låter sig dock ej göra med den uppställning Post- och inrikes tidningar för närvarande har. Motionären har sjelf vitsordat det ganska förtjenstfulla sätt, hvarpå t. ex. utrikes nyheter i denna tidning för närvarande redigeras; jag vet ej huruvida detta alltid varit förhållandet. Men det torde derjemte vara en temligen bekant sak, både för denna Kammars ledamöter och för allmänheten öfver hufvud, att med undantag af dem hvilka, såsom vissa embetsmän och myndigheter, äro nödsakade att prenumerera på denna tidning, den stora allmänheten för öfrigt föga bekymrar sig om det värde, som den möjligen kan ega. Orsaken till detta ringa intresse å allmänhetens sida torde vara att söka deruti, att Post- och inrikes tidningar till följd af sin officiella ställning är förhindrad att omtala en mängd saker som allmänheten önskar veta; äfvensom deruti att hon följaktligen ej kan lika sjelfständigt bedöma de allmänna ärendena som den öfriga pressen, hvilken icke är på detta sätt bunden. Om derföre denna tidning någon gång vågar uttrycka något bestämdt omdöme i någon fråga för dagen, så kommer detta vanligen att anses antingen såsom förestafvad ofvanifrån, och då kan det mången

gång lända till olägenhet för regeringen, äfven om den för tillfället ej haft sin hand med uti hvad som influtit, eller ock kan sjelfva utgifvaren af denna tidning komma att råka i klämma för hvad han på eget äfventyr vågat yttra. Jag har, såsom tillägg till den förste talarens sakrika och ntömnande anförande i detta ämne, blott tagit mig friheten framställa denna lilla anmärkning till Kammarrens behjertande, för den händelse frågan vid nästa riksdag återkommer, och hvarom den ärade motionären gifvit oss godt hopp. Men då han ej sjelf nu framställt något yrkande, så vill icke heller jag göra det, ehuru jag väl tror, att denna sak möjligtvis kunde hafva varit förtjent af en annan behandling än den, hvilken såväl inom Utskottet som ock inom Första Kammaren nu kommit densamma till del.

Herr Carlén: Jag skall äfven bedja att få ansluta mig till den af Herr Hierta omtalade processjonen, och jag går der verkligen i de sörjandes led, enär jag anser att motionen varit förtjent af ett bättre öde, än Utskottet nu beredt densamma. Dock må jag förklara, att jag ej hyst förhoppning om en bättre utgång, ty man kan ej billigtvis begära att Stats-Utskottet, hvars tid varit upptagen af så många andra viktiga göromål, skulle kunna medhinna att på nöjaktigt sätt lösa äfven denna fråga, som dessutom icke är en statsregleringsfråga, fastän motionären, troligen för att motionen ej skulle komma att af Tillfälligt Utskott behandlas eller misshandlas, ställt så till att den hemfallit under Stats-Utskottets behandling.

Jag torde icke behöfva erinra om, huru viktigt det är för allmänheten att få kännedom om juridiskt-legala kungörelser. Om t. ex. en person förklaras omyndig eller försättes i konkurstillstånd, skall sådant i tidningarne kungöras; och mången kan förlora sin rätt genom att förbise kungörelsen. Likaså om en person dör och lemnar arf efter sig till okända arfvingar, mångfaldiga andra dylika fall att förtiga. Nu är det endast genom Post- och inrikes tidningar, som allmänheten är i tillfälle att inhemta säkra och pålitliga upplysningar härutinnan; men det är ej gerna tänkbart, att någon, okunnig på förhand om att hans rätt kan ifrågakomma, alltid har tid eller lust att gå igenom hela det blandade innehålllet af den nuvarande Posttidningen för att ur densamma hemta de upplysningar man möjligen kan komma att behöfva. Frågan ansågs äfven af Lagberedningen så betydelsefull för rättsväsendet, att beredningen ej ansåg sig kunna afsluta sitt arbete utan att fästa Regeringens uppmärksamhet på behofvet och nödvändigheten af ett särskildt kungörelseblads utgifvande. Vi hafva äfven helt nyss haft ett bevis på frågans vikt. För ett par veckor sedan förehades till behandling Kongl. Maj:ts förslag angående delgifvande genom allmänna tidningar af stämning å personer som resa utrikes; och man var i allmänhet vid detta tillfälle mycket tveksam att antaga detta förslag, emedan man ansåg att dylika kungörelsers införande i Post- och inrikes tidningar ej skulle medföra åsyftad verkan. Denna tidning må, hvad de utrikes nyheterna beträffar, vara huru väl som helst redigerad, men visst är att, såsom tidning för de legala kungörelserna, är den mycket olämplig. Vida lämpligare är utan tvifvel motionärens förslag, ehuru i min tanke icke heller det är det

bästa. Jag tror också ej, att Lagberedningens förslag är fullt öfverensstämmande med motionärens, enär det förra endast afsåg de rent juridiska kungörelsernas promulgerande, och ej meddelande af alla de många och långa administrativa notiser, som jemväl skola kungöras, t. ex. beskrifningar å patent, hvilka stundom upptaga hela sidor af tidningens utrymme, oaktadt de äro af föga eller ingen nytta för allmänheten, enär de aldrig åtföljas af bifogade ritningar. För dylika underrättelser borde heldre en särskild patentjournal utgifvas. Det särskilda kungörelsebladet deremot borde, såsom jag redan nämnt, endast innehålla rent juridiska kungörelser, och dessa kunde sannolikt inrymmas inom ramen af ett kvartblad, samt inom de särskilda kommunerna utdelas nästan gratis, ty bladet skulle nog det oaktadt bära sig ganska väl, enär hvarenda bokstaf betalas genom annonsafgiften. För min del tror jag, att, om motionären på detta sätt ville ändra sitt förslag och ställa så till, att hans motion komme att behandlas af Lag-Utskottet, hans motion nästa gång skall vinna större framgång. I sjelfva verket tillhör nemligen motionen Lag-Utskottet, ty frågan berör privaträtten och kan mycket väl anses som en lagfråga. Dessutom tror jag, att ej något som helst anslag erfordras för utgifvandet af ett sådant kungörelseblad. Deremot är det möjligt att, om denna förändrade anordning vidtoges, ett särskildt anslag kunde behövas för Svenska Akademien, hvilken på detta sätt komme att gå förlostig större delen af detta anslag å 10,000 R:dr, som nu utgår till Posttidningen, visserligen icke gratis, utan såsom en ersättning för intagande af regeringsdepartementens kungörelser i denna tidning. Men det förefaller mig ej osannolikt, att rättigheten att utgifva kungörelsebladet skulle af mången vilja förvärfvas med skyldighet att gratis införa sistnämnda kungörelser.

Detta har jag velat yttra, ej för att nu komma till annat resultat än det, hvarmed motionären för närvarande åtnöjer sig, utan blott för att fästa uppmärksamheten derå, att denna fråga verkligen är rätt betydelsefull; hvarföre jag ock hoppas att förslaget, när det nästa gång i något förändrad form återkommer, skall vinna allt det afseende, hvaraf jag anser detsamma vara förtjent.

Herr Gumælius: Då jag i fjor yttrade mig emot lämpligheten af det åt Post- och inrikes tidningar beviljade understöd af statsmedel, har jag nu ansett mig böra tillkännagifva, att jag under förevarande, väsendtligen förändrade förhållanden önskar, att denna tidnings ställning icke måtte rubbas. Jag yrkar alltså bifall till Utskottets ifrågavarande hemställan.

Herr Sven Nilsson i Österslöf: Äfven jag vill sluta mig till den af Herr Hierta omnämnda begravningsprocessionen, dock med uttryckande af den önskan, att denna fråga måtte åter uppstå och gå ett bättre öde till mötes, än den nu fått.

Jag tror, att frågan är af den vikt, att den icke kan falla, och att den bort behandlas på annat sätt, än nu skett. Då motionären

likväl icke framställt något yrkande, vill icke heller jag nu göra något sådant.

Efter denna öfverläggning bifölls Utskottets hemställan.

§ 8.

Föredrogs Stats-Utskottets utlåtande N:o 48, i anledning af väckt motion angående vidtagande af åtgärd, för att åstadkomma större fullständighet af "Svensk författningssamling" och om anslag för detta ändamål.

Härvid anförde:

Herr Sjöberg: Jag måste beklaga, att jag äfven angående denna fråga anser mig böra för en kort stund upptaga Kammarens dyrbara tid. Då jag väckte den motion, hvarom Stats-Utskottets nu föredragna utlåtande handlar, trodde jag mig kunna antaga, att det ej skulle vara nödigt att förete några särskilda bevis för det påståendet, att vår nuvarande författningssamling, till följd af sin ofullständighet, för närvarande, likasom under en längre tid tillbaka, icke kan anses motsvara de utur flera synpunkter berättigade anspråk, man kan hafva på en sådan samling; ty jag antog för alldeles afgjort, att åtminstone Utskottets ärade ledamöter, med den erfarenhet om allmänna angelägenheter hvilken de besitta, hvar för sig skulle om denna sak ega tillräcklig kännedom. Såsom jag i min motion antydde, var det endast under de första åren af författningssamlingens utgifvande, som detta verkställdes med omsorg och intresse för saken, samt sålunda på ett i allmänhet tillfredsställande sätt; men sedermera har, jag vet ej af hvilka orsaker, denna samling så till innehåll och omfång förminskats, att det i sjelfva verket innefattar en verklig våda för rättsvården, om denna så kallade redaktion skall fortsättas på samma sätt som hittills. Jag har, utom den erfarenhet jag såsom embetsman kunnat förvärfva angående det bristfälliga skick, hvaruti denna författningssamling befinner sig, blifvit ytterligare öfvertygad derom under den tid jag var ledamot i den numera upplösta Författningskommissionen, hvarest man hade tillfälle att jemföra t. ex. Kammarkollegii samlingar af konungabref, kungliga resolutioner och cirkulär med hvad af dessa blifvit uti författningssamlingen intaget. Om jag nu endast håller mig till 1830-talet, så saknas i medeltal för hvar och ett af dessa tio år omkring tjugu nummer af dylika handlingar, hvilka dock alla äro af den beskaffenhet, att det ej kunnat uppstå det ringaste tvifvel om, att, då hvilken som helst af de i samlingen inlutna författningar derstädes fått plats, äfven hvar och ett af dessa tjugu utlemnade nummer i densamma bort inrymmas. Jag skulle kunna anföra många exempel på temligen besynnerliga tilldragelser och rätt betänkliga äfventyr för vården af offentliga angelägenheter, som denna författningssamlingens ofullständighet medfört eller varit nära att medföra; och jag kan icke undertrycka den anmärkning, som jag nu tillåter mig göra, att jag ej känner något land, der det allmänna författningstrycket är så illa ombesörjdt som här i Sverige.

Jag har redan anfört förhållandet i detta afseende inom en förvalt-

ningsgren, der jag varit i tillfälle att anställa en jemförelse emellan hvad författningssamlingen innehåller och hvad den bort innehålla, och på grund deraf äfvensom af hvad jag i öfrigt kunnat i detta ämne inhemta vägar jag antaga, att förhållandet är enahanda inom andra förvaltningsområden, och att sålunda, år efter år, ökas antalet af de till allmän efterrättelse gällande påbud och föreskrifter, hvilka icke i samlingen intagits, ända till dess detta antal hunnit att växa till en sådan massa, att man måste vidtaga utomordentliga och ganska kostsamma åtgärder, för att afhjelpa en brist, som, ju längre dermed fördröjes, blir allt betänkligare.

Utskottet säger, att det ej gerna kan föreställa sig, att de af motionären föreslagna åtgärderna, eller redaktionsbestyrets öfverflyttande från Ecklesiastik- till Justitie-departementet och redaktionsarvodets höjande från nuvarande beloppet, 900 R:dr, till 1,000 R:dr, skulle kunna medföra den verkan, som synes vara af motionären åsyftad. Det torde tillåtas mig att härvid göra den anmärkningen, att jag föreslagit, att redaktionsbestyret måtte öfvertagas af Justitie-departementet, på det i motionen angifna skälet, att jag trodde mig böra antaga, hvad som icke heller lärer kunna bestridas, att man egde rättighet fordra, att inom detta departement finnes den sakkunskap, som är nödvändig för att hålla kontroll deröfver, att hädanefter i denna författningssamling kommer att inrymmas allt sådant, som i densamma bör hafva sin plats. Jag tror mig ej heller i någon mån förfördela eller missakta Ecklesiastik-departementet genom att antaga, att en dylik sakkunskap ej kan vara att derstädes i allmänhet påräkna. Då nemligen de nu omnämnda begge departementen hafva helt olika föremål för sin verksamhet, och det nu i fråga varande bestyret måste till följd af sin natur vara för Ecklesiastik-departementet mera främmande än för Justitie-departementet och äfven Civil-departementet, torde det också vara tydligt och klart, att den embetsman inom Justitie-departementet, hvilken i min motion afses komma att öfvervara den så kallade redaktionen, väl torde få anses vara mera lag- och författningsskunnig samt ega större intresse uti och förmåga att bedöma hvad som i en sådan författningssamling bör inflyta än i allmänhet hvar och en annan, som måst uteslutande använda tid och arbetskraft på fortkomst inom de öfriga departementen. Härvid ber jag dock att få erinra, att man för författningstryckets ofullständighet icke bör skjuta skulden ensamt på Ecklesiastik-departementet. Vederbörande inom snart sagdt hvart och ett af de öfriga stats-departementen hafva deruti sin del, det kan icke nekas; och jag har äfven i motionen anmärkt, att denna ofullständighet härrör icke af saknaden utaf föreskrifter till bestämmande af hvad författningssamlingen bör innehålla, för att densamma må kunna motsvara sitt ändamål, utan af åsidosättandet af de i detta afseende meddelade stadganden. Men äfven med behörigt uppskattande af det ansvar, som hvilar på andra, för hvad författningssamlingen *icke* innehåller, vidblifver jag fortfarande, att det varit mindre välbetänkt att lägga det ofta berörda redaktionsbestyret på Ecklesiastik-departementet, som dessutom är mer än tillbörligt öfverhopadt af olikartade göromål.

För öfrigt talar taken för sig sjelf. Allt sedan år 1840 har Ecklesiastik-departementet haft uppdrag att ombesörja detta mindre egentligt kallade redaktionsbestyr, och hvar och en med ämnet något förtrogen kan

döma huru detta uppdrag blifvit fylldt. Anser man sig dock behöfva ytterligare bevis i denna sak, så vädjar jag till hvar och en, som tagit i betraktande det alfabetiska sakregistret öfver denna författningssamling; och jag tillåter mig att fråga, om detta register kan anses motsvara äfven de aldrrå måttligaste anspråk.

På de skäl, jag nu i korthet utvecklade, har jag trott verklig anledning förefinnas att fästa Kongl. Maj:ts uppmärksamhet på ett förhållande, som dock icke kan vara Kongl. Maj:ts regering obekant; och jag har också, mer än en gång, haft äran samtala med en eller annan af regeringens ledamöter angående detta ämne, utan att jag hört mer än en mening uttalas derom, att äfven för dem sjelfva det är högst beklagligt, att denna författningssamling befinner sig i ett så ofullständigt skick. Då likväl, detta oaktadt, icke någon rättelse i ett sådant missförhållande hittills åstadkommits, har jag föreställt mig, att det skulle kunna vara på tiden, att Riksdagen, i hvad på den berodde, toge saken om hand, och att det enklaste medlet till erhållande af rättelse härutinnan vore att få bestyret med författningssamlingen öfverflyttadt till Justitie-departementet och inom detsamma öfverlemnadt till den byråchef, som har till åliggande att i Högsta Domstolen föredraga lagärenden, och hvilken embetsman, såsom erfarenheten, åtminstone under en följd af de sednare åren, visat, icke är så öfverhopad af göromål, att han ej skulle kunna åtaga sig jemväl detta bestyr. För att nu vinna detta ändamål, har jag tillika i min motion föreslagit redaktionsarvodets höjande från nuvarande beloppet 900 R:dr till 1,000 R:dr, och jag har dervid föreställt mig, att saken kunde vara af den vikt, att denna lilla uppoffring å statens sida af 100 R:dr icke skulle kännas så synnerligen stor och tung. Det skulle visserligen äfven kunna anmärkas, att den yttre anordningen af författningstrycket är sådan, att deri kunde tillägnas rättelse. Jag ansåg det vara öfverflödigt att omnämna detta i min motion, men jag ber dock nu få erinra om, att det sätt, hvarpå detta tryck verkställes, gör att omkostnaderna därför blifva vida större, än hvad som i sjelfva verket kan anses vara behöfligt. Nu finnas nemligen, bland åtskilligt annat, som skulle kunna anmärkas, stora mellanrum och öppna delar på vissa sidor af detta tryck, och om man sammanräknar alla dessa tomrum är ifrån år, så bidrager det ej litet att höja omkostnaderna för arbetet i det hela.

Jag tror mig redan hafva anført tillräckliga skäl för befogenheten af min framställning, och var jag måhända något för blygsam nyss, i fråga om ett annat af mig väckt förslag, så tager jag mig åtminstone nu friheten att yrka bifall till min motion och i följd deraf afslag å Utskottets utlåtande.

Herr Hedin: Herr Talman! Ehuru jag ej vågar bestrida giltigheten af Utskottets tvifvelsmål om den af motionären föreslagna åtgärden skulle lända till afhjelpande af de betydliga brister, som vidlåda Svensk författningssamling, skulle jag emellertid beklaga, om intet steg nu toges till deras afhjelpande. Enligt min mening vore lämpligast att hos Kongl. Maj:t anhålla om vidtagande af nödiga åtgärder, på det att författningssamlingen måtte bringas i det skick och komma att uppfylla det ändamål, man vid dess upprättande afsåg. Då motionärens förslag, om det af

Riksdagen antages, åtminstone kan fästa Regeringens uppmärksamhet å denna sak, vill jag anhålla om afslag å Utskottets hemställan och bifall till motionen.

Svensk författningssamlings brister äro verkligen lika egendomliga som betydliga. Förgäfves söker man der, rörande en hel mängd saker, upplysningar, som på grund af den ursprungliga meningen med författningssamlingen och derom redan gällande bestämmelser borde finnas der — upplysningar af vikt ej blott för den, som sysslar med offentliga angelägenheter, utan ock för enskild rätts iakttagande och vård. Och å andra sidan finnes der allehanda, som icke alls hör dit, åtminstone ej på grund af något rimligt, eller för vanligt människoförstånd begripligt, skäl blifvit der intaget. Se här några exempel!

Medan i Svensk författningssamling för år 1840 gällande instruktioner offentliggjorts för sex regeringsdepartement — så nemligen att de för Justitie- och Landtförsvars-departementet äro tryckta in extenso, men i afseende på fyra departement blott hänvisas till de förra, med den upplysning att skilnaden blott angår antalet tjenstemän — söker man deremot förgäfves Utrikes-departementets instruktion, och det ej blott nämnda år, utan ock alla följande, intill den stund som är. Nu gällande instruktion för Utrikes-departementet och dess afdelningar af 27 April 1858 existerar endast i — handskrift! Väl har jag hört tvänne förklaringar öfver detta särskilda fall: den ena att vederbörande sjelfva skulle ansett instruktionens innehåll alltför futtigt, för att vilja dermed belasta författningssamlingens ändå nog klumpiga volymer; den andra, att man fruktat att, genom instruktionens publicerande, alltför ovedersägligt bekräfta den malice, som säger, att ifrågavarande departement är inrättadt på en mycket för stor fot af absurd statslyx. Men då af dessa förklaringar den förre förutsätter en större anspråkslöshet, än skäligen torde kunna tillvitvas Utrikes-departementet, och den sednare en diplomatisk list och finess, som jag förmodar med större rätt och till större nytta besparas för vår *utrikes* politik, så kan jag ej godkänna någondera förklaringen, utan gissar, att i detta fall, som i andra, slumpen och godtycket varit Författningssamlingens redaktör.

Sakna vi nu i 1858 års författningssamling den *sagda* år för Utrikes-departementet utfärdade instruktionen — om eljest ordet "utfärdad" här kan begagnas — som dock enligt författningssamlingens syfte och plan der borde finnas, så påträffa vi deremot samma år andra saker, hvilkas sammanhörighet med en författningssamling ingen dödlig kan räkna ut. Man finner der t. ex. "Bön under H. K. H. Hertiginnans af Östergötland med lifsfrukt välsignade tillstånd"; vidare, några månader sednare "Tacksägelse och bön i anledning af H. K. H. Hertiginnans af Östergötland lyckliga nedkomst med en prins"; ytterligare, efter en månad, "Tacksägelse och bön i anledning af H. K. H. Hertiginnans af Östergötland återvunna helse". Följande är återfinna vi samma serie igen: Bön o. s. v. — Tacksägelse och bön — Bön och tacksägelse. År 1860 änyo samma historia, och så vidare. Att dessa intressanta dokumenter och andra dylika — t. ex. Bön i anledning af H. Maj:ts sjukdom, Tacksägelse vid densammes död m. m. — skulle i rikets kyrkor, vid allmänna gudstjensten uppläsas, kan naturligtvis ej gifva dem den egenskapen att rimligen

höra till en författningssamling. Lika litet fattar man, hvarför ett "Protokoll vid Konung Oscars liköppning", 19 sidor starkt, der fått plats, eller i allmänhet hvarjehanda, om jag så får uttrycka mig, officiellt accidenstryck. Att "Personalierne" vid Konung Oscars begrafning äro en intressant historisk afhandling, såsom man af den utmärkte författaren kunde vänta, det skall jag ej neka, och jag vill tillägga, att de, utgifna som bok och något mera i enlighet med nutidens typografiska anspråk, skulle vara ej blott mera läsbara, utan ock helt säkert mera lästa; den frågan torde vara befogad, hvad denna afhandling, fyratiosju sidor stark, har att beställa i Svensk författningssamling. Ej mindre svårt lär det blifva att förklara, hvarför en *författnings*-samling skall nedtyngas af sådana meddelanden af alldeles tillfällig och öfvergående vikt, som t. ex. Kommers-kollegii kungörelser om orter, der boskapspest eller andra landsplågor gräsa.

Medan man saknar offentliga stadganden af *allmän* vikt, träffar man åter andra af mera *lokalt* intresse. Kongl. Maj:t meddelar t. ex. sin befallningshafvande i Gefleborgs län, till svar och kungörande inom länet, resolution å ett sågverksbolags ansökan om 1855 års fridlysningsstadgas tillämpning å en flottled mellan Ljusne elf och sjön Dellen; eller Kongl. Maj:t meddelar dylikt svar rörande Kinda båtled. Jag vet icke om det anbefallda offentliggörandet i länskungörelserna ej kunde vara nog; men jag tvekar ej att säga, att man med skil snarare väntar att i en författningssamling finna instruktionen för ett regeringsdepartement.

Det är sant, och jag gör mig ett nöje af att för min del bekräfta det, att man i de offentliga embetsverken plägar röna ett välvilligt tillmötesgående, då man der söker upplysningar. Detta är dock en nödhjelp — ty den föranleder onödigt besvär och blir naturligen ej så tillfredsställande som innehafvandet af ett nummer af författningssamlingen; den hjälper dessutom ej dem, som ej finnas här på platsen.

En grundlig reform af författningssamlingen är i min tanke särdeles behöfelig. Såsom ett föredöme att i flera hänseenden följa i fråga om de publikationer, som motionären i detta och sitt andra, af Kammaren nyss behandlade förslag afsett, tillåter jag mig att påpeka bestämmelserna i den danska "Lov om Udgivelsen af en Lovtidende og en Ministerialtidende", som utfärdades den 25 Juni förlidet år. Enligt denna lag utgifvas från och med detta års början en "Lovtidende" och en "Ministerialtidende". I den förra intagas "saavel alla Love, som alle kongelige och ministerielle Anordninger, under hvilket Navn de end maatte udstedes, och hvad enten de Forskrifter, som deri indholdes, vedkomme hele Riget eller kun enkelte Provindser, Stæder eller Egnene eller Dele af Befolkningen" (§ 2). Äfven lokalmyndigheter kunna undantagsvis få i Lovtidenden införa sina "Anordninger" (§ 3). I Ministerialtidenden intagas "de administrative, kongelige eller ministerielle Befalinger af almindeligere Charakter, som udstedes till vedkommende Övrigheder og Myndigheder, saa og de Resolutioner og Tilkjendegivelser vedkommende enkelte Tilfælde, der kunne have almindelig Interesse" (§ 5). I Ministerialtidenden kunna för öfrigt ministerierna låta införa andra meddelanden och upplysningar (§ 6). Alla domare, "Övrigheder" och kommunalstyrelser få lagtidningen utan betalning (§ 7).

Herr

Herr Sven Nilsson i Österslöv: Äfven jag har ofta varit i tillfälle att erfara bristfälligheten af vårt författningstryck samt länge insett nödvändigheten att deruti åstadkommes rättelse. Jag kan således icke annat än i allo instämma med motionären, hvars förslag jag finner välbetäckt och förordar till antagande hos Kammaren.

Herr Hierta: Detta ärende är redan så tillräckligt afhandladt för att vinna ändamålet att å detsamma fästa Kammarens uppmärksamhet, att jag endast anser mig behöfva tillägga en sak, som jag för min del antager vara af ett icke så obetydligt inflytande i afseende å det närvarande förhållandet med författningssamlingen eller den, att, om jag icke allt för mycket misstager mig, utgifvandet af denna samling är öfverlemnadt på entreprenad åt en enskild förläggare. Och då ett visst pris blifvit fästadt vid författningssamlingen för året, är det naturligt, att det kan vara i förläggarens intresse att i samlingen intages så litet tryck som möjligt. Jag vet ej, huruvida denna omständighet haft något inflytande å rikhaltigheten af innehållet; men det synes mig, att en sådan anordning allt för länge fortfarit, och det har varit detta jag velat taga mig friheten att påpeka, i händelse denna Kammare skulle vilja fatta beslut i strid med Stats-Utskottets betänkande.

Herr Carlén: Jag skall anhålla att få instämma med motionären. Om det också icke är någon omöjlighet att för närvarande bringa till utförande ett fullkomligt godt arrangement, tror jag det dock icke kunna skada, att det förberedande steg tages, som blifvit föreslaget och hvilket afser att öfverflytta utgifningen af Svensk författningssamling från Ecclesiastikdepartementet, som detta arbete nu åligger, till Justitie-departementet, helst jag tager för gifvet, att den, som är lagföredragande i detta departement, skall med mera omsigt kunna utarbета förslag till den grundligare förändring af detta tryck, som med fullt skäl anses så nödvändig.

Öfverläggningen var slutad. Propositioner gäfvos dels på bifall till Utskottets förslag och dels på det yrkande, som blifvit framställt derom att, med afslag å motionen, det förslag måtte bifallas som Herr Sjöberg i sin motion afgifvit. Svaret å sistberörda proposition fann Herr Talmannen hafva utfallit med öfvervägande ja, men då votering begärdes, blef nu uppsatt, justerad och anslagen följande omröstningsproposition:

Den, som bifaller hvad Stats-Utskottet hemställt i dess utlåtande N:o 48,

röstas ja;

Den det ej vill,

röstas nej;

Vinner Nej, har Kammaren, med afslag å Utskottets hemställan, bifallit det förslag, som blifvit framställt i Herr Sjöbergs, inom Andra Kammaren väckta motion, N:o 172.

Omröstningen, som här efter i vanlig ordning försiggick, visade 55 ja mot 87 nej; och hade Kammarerna alltså beslutit enligt nej-propositionens innehåll.

§ 9.

Vidare förekommo till slutligt afgörande följande af Stats-Utskottet afgifna memorial och utlåtanden:

N:o 49, i anledning af Statskontorets underdåniga berättelse angående Statsverkets spanmålsrörelse, undsättningsfonden och f. d. magasinsfonden;

Lades till handlingarne.

N:o 50, angående förändradt stadgande om räntebärande obligationers uppköpande af Riksgäldskontoret;

Bifölls.

N:o 51, angående uppkomna besparingar å medel, afsedda för inlösnings af Riksgäldskontorets obligationer och räntekuponger;

Bifölls.

N:o 52, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition, angående försäljning af en Göteborgs hospital tillhörig qvarnlägenhet i Forss ström af Ahle härad och Elfsborgs län.

Bifölls.

N:o 53, i anledning af väckt motion, angående eftergift af Kronans rätt till dana-arf efter åtskilliga, inom Westerviks samhälle aflidne personer;

Bifölls.

N:o 54, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse, med öfverlemnande af förteckningar öfver de för statsverkets räkning utarrenderade egendomar;

Lades till handlingarne.

§ 10.

Herr Talmannen delgaf Kammarerna innehållet af ett för Herr Lithner inlemnadt läkarebetyg, enligt hvilket bemälded ledamot vore af sjukdom hindrad att för dagen bevista Kammarernas förhandlingar.

§ 11.

De under § 2 här ofvan omförmälda Kongl. propositioner anmäldes till bordläggning.

§ 12.

Föredrogs och godkändes Stats-Utskottets förslag till Riksdagens underdåniga skrifvelse, N:o 18, angående redovisningen för användandet af den rikets stapelstäder tillkommande tolaggersättning.

§ 13.

Justerades protokollsutdrag öfver de af Kammaren i detta sammanträde fattade beslut.

Kammarens ledamöter åtskiljdes kl. $\frac{3}{4}$ 2 e. m.

In fidem

H. Husberg.

Lördagen den 29 April.

Kl. 10 f. m.

§ 1.

I anseende till förhinder för Herr Talmannen leddes förhandlingarne i detta sammanträde af Herr vice Talmannen.

§ 2.

Justerades protokollet för den 22 April.

§ 3.

Vid föredragning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående erforderliga medel till anskaffande af rörlig materiel vid statens jernvägar, anförde

Herr Hierta: Det lär icke kunna dragas i tvifvelsmål, att medel måste anvisas till bestridande af de behof, som Jernvägs-trafikstyrelsen nu uppgifvit; men jag anhåller, att vid remissen af denna Kongl. Maj:ts nådiga proposition få till Stats-Utskottets bedömande öfverlemna, huruvida det sätt, som nu föreslagits för att betäcka den ifrågavarande bristen, är det rätta.

Det har redan en gång förut varit ifrågasatt och äfven af Riksdagen beviljadt ett anslag till anskaffande af rörlig materiel vid statens jern-